

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XV
№ 26 (1818).

ЧЕТВЕР, 28 лютого 1974 року

Ціна 2 коп.

ОРДЕН

ГЕОРГІЯ ДИМИТРОВА

О. М. КОСИГІНУ

СОФІЯ. Як повідомив Болгарське Телеграфічне Агентство, Указом Державної Ради НРБ О. М. Косигін — член Політбюро ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР нагороджений орденом Георгія Димитрова у зв'язку з 70-річчям з дня народження і за великі заслуги у розвитку і зміцненні болгаро-радянської дружби, у розширенні і поглибленні всебічного братерського співробітництва між Народною Республікою Болгарією і Союзом Радянських Соціалістичних Республік.

(ТАРС).

УРОК—ЗНАННЯМ

ЖИТТЯ людині дається один раз... Ці слова з роману Миколи Островського повторюємо часто. Особливо ж, коли говоримо про свою мрію, про звершення своєї великої мети, про красу життя, своє місце і призначення в ньому. Коротше кажучи, коли йдеться про час, що обчислюється роками, десятиліттями.

Подумаймо над цими словами глибше. Хіба не говориться в них про те, що коли ми хочемо, щоб не боляче нам було за прожиті, то повинні дбати про наповненість кожного великим, значним кожної прожитої нами години, кожної хвилини. Здобуттям знань, пізнанням світу прекрасного, власним творенням! Бо ж життя наше — сума митей, хвилин. Їх безліч. Але всі невпинно відлічують час і наближають нас до тієї миті, коли ми спитаємо себе: «А що я встиг зробити в молоді свої роки?»

Глянемо під таким кутом зору на сорок п'ять хвилин уроку, на наше перебування в стінах школи, взагалі — навчального закладу. Саме з висоти крилатого корчагінського вислову «Життя людині дається один раз...»

Звичайно, багато залежить від учителя, викладача, від того, наскільки і як можуть вони захопити своєю розповіддю, включити в роботу, прилучити до логічного мислення кожного учня, тобто, наскільки ефективна подача матеріалу. У навчальних з'явах набуто чималий досвід боротьби педагогічних колективів під девізом «Всі сорок п'ять хвилин уроку — знанням». Цим можуть похвалитися, зокрема школи № 6, 13, 9, 11 міста Кіровограда. Галина Василівна Козак, викладач української мови і літератури з СШ № 13 добирається до того, що її вихованці основний матеріал засвоюють на уроці. Сьогодні можна радіти піддачі ефективного ведення занять і колега Галини Василівни — Ніна Іванівна Рембецька, викладач математики цієї ж школи: її вихованці склали найчисленнішу групу на математичній олімпіаді Кіровоградського району міста, а член комітету комсомолу, учень 9 «В» класу Сергій Тимошин пізніше участь в республіканських змаганнях сильніших.

Григорій Овсійович Шехет, викладач історії середньої школи № 9 зацікавлено вивчає різноманітні форми ведення уроку — конспектування, роботу над роздатковим матеріалом тощо. Приховує уягу вивчення окремих творів В. І. Леніна, матеріалів XXIV з'їзду партії, питань внутрішньої та міжнародної політики Радянської країни.

Подібне можна сказати про Богданівську СШ. Знам'янського району. Павлівську СШ Онуфріївського району. Новгородівську СШ № 2, Маловисківську № 3 та інші заклади, де педагогічні колективи прагнуть до того, щоб кожна хвилина учня в школі виховувала чи давала знання.

І молодим вчителям таким досвідом слід озброюватися з перших кроків своєї трудової діяльності. Отже, неперечне — ефективність уроку, лекції, семінарского заняття залежить, перш за все, від учителя, викладача. А від того, кому адресуватися все, що дає вчитель? Від учня, вихованця?

...Також так і тягло дочитати пісторіючки розділу художньої літератури, яку паяла в бібліотеці. Вона зробила це на уроці хімії, як подавали новий матеріал. Коли закінчила розділ, слухати далі все ж не стала, бо не чула початку матеріалу і зараз важко було щось згадати. «Піду увечері до Наталки — вона все пояснить», — думала. Але проглядаючи записки лише назіром, як і європейське заняття в гуртку, бо Наталка поїхала до бабусі. І Таня обійшла трьох своїх товаришів, щоб пояснити, як виконати завдання з хімії, а тепер сиділа над книгою, нерухова, бо ті товариші значно слабші в хімії, ніж Наталка, і пояснити їй не дуже зрозуміло. Просивши над хімічною правдою, учениця не встигла добре підготувати українську мову і географію... Наслідок — дві трійки, плач, пояснення зі сльозами на очах вдома...

Варіанти схожого з цим випадком можуть бути найрізноманітнішими, а наслідок один — марно втрачений дорогий час, прогаляни в знаннях, обкрадання себе вільним часом, який міг би використатися на заняття спортом, читання цікавої книги і т. ін.

Ось чому, говорячи про допомогу шкільних комсомольських організацій педагогічним колективам у їх боротьбі за вагомий, стійкий знання учнів, ми підкреслимо — починайте цю допомогу з налагодження ідеальної дисципліни праці в класі, добивайтеся, щоб основна робота учня здійснювалася тут, за партою.

Адже факт — багато учнів не цінують хвилини уроку, часто позвуха пропускаяють сказане вчителем, не уважні, незібрані під час занять, основну роботу залишають для виконання вдома і ним самим обкрадають дні своєї юності. Таким, як правило, не вистає часу для гурткової роботи, для занять спортом, улюбленою справою — моделюванням, музикою, співом, колекціонуванням та ін. Здавалось би дрібниці — прослухав не уважно урок — обертається іноді неоправданим: значимим огріхами в знаннях, гармонійному духовному розвитку майбутнього громадянина.

Тож коли, повторюємо, глибоко проаналізувати значення тих сорока п'яти хвилин уроку, заняття для учня, студента, — вам не здадуться надто «гучними» корчагінські слова «Життя людині дається один раз...»

Вчімося з шкільної партії кожну його хвилину наповнювати змістом значним — знаннями, захопленням красою, доброю справою для інших, відкриттям нового світу, радістю творчості.

ЗЕМЛЮ—ПІД ПОСІВ

Секретаріат ЦК ЛКСМ України та Колегія Міністерства меліорації і водного господарства УРСР розглянули підсумки республіканського соціалістичного змагання за IV квартал 1973 року серед комсомольсько-молодіжних колективів будівельних організацій, які споруджують зрошувальні та осушувальні системи.

По будівництву систем зрошення перше місце з врученням перехідного Червоного прапора ЦК ЛКСМУ та Міністерства меліорації і водного господарства УРСР при-

суджено комсомольсько-молодіжному колективу будівельно-монтажного управління № 3 «Кримканалбуд», друге місце з врученням Почесної грамоти ЦК ЛКСМУ — комсомольсько-молодіжному колективу будівельно-монтажного управління № 30 управління «Укрводбуд».

По будівництву систем осушення перше місце з врученням перехідного Червоного прапора ЦК ЛКСМУ та Міністерства меліорації і водного господарства УРСР при-

суджено комсомольсько-молодіжному колективу будівельників першої мехколони № 114 тресту «Житомирводбуд», друге місце з врученням Почесної грамоти ЦК ЛКСМУ — комсомольсько-молодіжному колективу будівельників мехколони № 70 тресту «Волянводбуд».

Республіканське соціалістичне змагання за успішне виконання планів будівельно-монтажних робіт, поліпшення якості та зниження їх собівартості, забезпечення зростання продуктивності праці на спорудженні зрошувальних та осушувальних систем триватиме і в 1974 році.



РЕТЕЛЬНО ГОТУЮТЬСЯ ДО ВЕСНИ ХЛІБОРОБИ ТРАКТОРНОЇ БРИГАДИ КОЛГОСПУ «ПОБЕДА» МАЛОВИСКІВСЬКОГО РАЙОНУ, ЯКУ ОЧОЛЮЄ ГЕРОЙ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРАЦІ Г. М. КАТАНА. ТУТ ВЖЕ ВІДРЕМОНТУВАЛИ ВСЕ ТРУНТООБРОБНЕ ЗНАРЯДДЯ, ПОСІВНІ МАШИНИ.

НА ФОТО: ГЕРОЙ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРАЦІ Г. М. КАТАНА РАЗОМ ІЗ МОЛОДИМИ МЕХАНІЗАТОРАМИ М. РИБАЛКОЮ, І. БОНДАРЕМ, П. ТОКАРЕМ ТА В. ВОВЧЕНКОМ ОГЛЯДАЮТЬ МАШИНИ.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.



КОМУНІЗМ БУДУВАТИ МОЛОДИМ

У Полтавській Україні вийшов у світ українською мовою збірник доповідей і промов Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва «Молодим — будувати комунізм» (переклад з другого, доповненого російського видання).

До книги вклучено доповіді і промови Л. І. Брежнєва за період з 1965 по 1973 рік. В них показано героїчну історію Радянської країни, історію Ленінського комсомолу і його завдання в сучасних умовах, теоретичну і практичну діяльність КПРС по керівництву комуністичним будівництвом, зміцненню світової системи соціалізму, міжнародного комуністичного руху.

(РАТАУ).

ВІРНІ ІДЕЯМ ХО ШІ МІНА

ХАНОЯ. На національній конференції представників Спілки трудящої молоді Хо Ші Міна, яка тут проходить, з промовою виступив член Політбюро ЦК ПТВ, Голова Постійного комітету Національних зборів ДРВ Чинг Тін.

— Спілка трудящої молоді Хо Ші Міна, — сказав він, — повинна виховувати своїх членів у дусі пащої любові і віданості батьківщини. Кожна молода людина повинна краще усвідомити і розуміти слова першого президента ДРВ Хо Ші Міна: «Немає нічого дорожчого від незалежності і свободи». Молодь Північного В'єтнаму повинна неухильно підвищувати революційну пильність і виконувати обов'язок по захисту батьківщини.

Спілка трудящої молоді Хо Ші Міна повинна виховувати юнаків і дівчат ДРВ в дусі любові до соціалізму, усвідомлення комуністичних ідеалів, підкреслив Чинг Тін.

ВИСОКА НАГОРОДА

Указом Президента ДРВ Тов Дик Тханя Спілка трудящої молоді Хо Ші Міна нагороджена орденом Хо Ші Міна другого ступеня. Високу нагороду присуджено за досягнуті Спілкою молоді великі успіхи у виробничій і боротьбі за незалежність, за гідний вклад молоді в справу відбиття американської агресії та будівництва соціалізму.

(ТАРС).

СЕРЕДНІЙ нормовиробіток у членів комсомольсько-молодіжної бригади, очолюваної Світланою Пахомовою, за IV квартал минулого року становив 261 процент. Такого показника вдалося досягти завдяки підвищенню продуктивності праці.

У БРИГАДИ—НАДІЙНІ РЕЗЕРВИ

Розраховуючи на свої сили та цю на не використані резерви, колектив радіомонтажників зобов'язався річче планове завдання виконати до 7 листопада нинішнього року.

Зараз бригада по-ударному несе вахту на честь XXII з'їзду комсомолу України та XVII з'їзду ВЛКСМ. За нею міцно утримується перше місце в соціалістичному змаганні серед комсомольсь-

ко-молодіжних колективів заводу. Характерно, що монтажники і далі підвищують показники продуктивності праці. Зараз він зріс на 4,1 процента в порівнянні з останнім кварталом 1973 року. Відповідно росте і кількість випущеної тут продукції. В січні—лютому бригада

XXII з'їзд
ВЛКСМ і ЛКСМУ
ТРУДОВІ
ЗВЕРШЕННЯ
З'їздам
КОМСОМОЛУ

виконала план нормовиробітку на 271—276 процентів. Вся продукція йде тільки з першого пред'явлення. Економічні показники досягнені комсомольсько-молодіжним колективом нерідко стають ілюстрацією на заняттях в гуртку політосвіти.

В. КАЛИНА,
секретар завкому комсомолу Кіровоградського заводу радіовиробів.

РЕЙД

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ завод підйомно-транспортного устаткування — підприємство майбутнього. Ця думка виникла і утвердилася остаточно під час знайомства з ним.

Відчути було, що на заводі знають і гордість його розширенням у майбутньому. Покладають надії на збільшення робочої площі і виробничих розмірів.

Завдання рейдової бригади — познайомитися, як ліквідувати резерви підвищення продуктивності праці на підприємстві.

На різних ділянках роботи трудяться тут 208 комсомольців. В кожного — особистий комплексний план. Але доведеться знати, що справді, в кожного зокрема. І виступи уточнити: та ще в двох комсомольсько-молодіжних бригадах, лише в двох.

Наша рейдова зустрілась із комсомольсько-молодіжним колективом електриків на експортній ділянці кранового цеху. П'ятеро молодих хлопців на чолі з кадровим робітником Семеном Івановичем Андреевим. Охочішим до розповіді про трудові будні бригади виявився Георгій Олійник. Місячний вклад електриків у загальну економію матеріалів — майже 900 метрів дроту. Задавала інфра здобутку за січень минулого року, що перевершила і плану, і соціалістичні зобов'язання — 993 карбованці за рахунок підвищення продуктивності праці.

Відчути зацікавився Георгій, коли згадував, як гуртом у бригаді мізкували над удосконаленням схеми монтажу електромостового крана дистанційного управління з підлоги. Показували на свої знання. Двоє тут мають середню технічну освіту, двоє закінчують технікуми, а Олександр Тигай навчається у вузі. Ефект від впровадження цієї схеми приніс підприємству 18 тисяч карбованців минулого року.

Бригада може послужити своєрідним еталоном для підтвердження доцільності і необхідності подібних дій. Незаперечний факт — у колективі розв'язання проблем виробництва проходить якісніше й швидше.

Тож, якщо взяти до уваги чисельність загону заводських співпрацівників, перспективним, безперечно, стають поспонсори членів комітету комсомолу про різні перешкоди для створення нових комсомольсько-молодіжних колективів. Це розуміє і секретар Володимир Ерещенко, тому й беруться нині надолужити прогалини.

На території заводу і, зокрема, всюдю в крановому цеху встановлені шкиви для збору металевих брухтів й відходів. Пояснення дає Володимир Ерещенко:

— За ініціативою комсомольців до економії матеріалів ставляться тут дуже ретельно. Переглядають збірники металобрухту, відбирають і передають іншим підприємствам Олександрії, де його ще можуть використувати як потрібний робочий матеріал. Лише за січень — 30 тонн. Цей факт заслуговує на увагу і впровадження на інших підприємствах, бо в ньому — перспектива ще більш повного застосування відходів металу як резерву виробництва.

ОКРЕМЕ слово — про відділення для фарбування готових агрегатів. Що таке фарбувальна камера? Це механізм на папері, відомий б жінкам, що працюють у репріаторах з пультівизаторами. Бо хіба ж їм легше від того, що будівельники, виявляється, не розраховували площу

для цього відділення, що для розмірів великої камери для фарбування мостових кранів несприятим виявилось устаткування? Певний час на цій ділянці працювала заводська бригада електриків, але справа не посуналась вперед, а згодом і зовсім затихла: робота виявилась безплідною. Але ж камеру цю пустити в дію повинні такі оаод — своїми силами.

У крановому цеху підсобникам полегшена праця — тут все роблять з допомогою машин. Іншу картину довелось побачити в обох корпусах механічного цеху — старих, непридатних для людського ока будівлях. Захаращеність цієї площі приміщень — тут неймовірна. Довкола верстатів, за якими працюють молоді, зовсім ще юні, хлопці й дівчата, купи стружки та інших відходів.

ЧИ СТАНУТЬ РЕАЛЬНІСТЬЮ ОРІЄНТИРИ?

Тут час звернути погляд до завдань заводського «Комсомольського прожектора». Нам не довелось побачитися з Анатолієм Калужним, начальником штабу «КП». Проте факти вміють говорити за себе. І не просто говорити. Тут вони кричали — без перебільшення.

У віддаленому кутку один з підсобників орудував лопатою. Шафи для одягу — просто в цеху. Спеціально обладнаних побутових кімнат — немає. Душових — теж. Іх «заміняють» кілька кравців. Гаряча вода? Начальник механічного цеху Володимир Кирилович Малир досить непевно відповідає, що, мовляв, гріємо якимось. Невеликий квадрат збитих дошок — лавка для перепочинку під час обідньої перерви. Тут і перекусити можна з «тормозка». Однак «на десерт» доводиться ковтати важке повітря цеху. У ідальню, хоч і знаходиться вона поруч, не всі ходять.

Коментувати описане, здається, особливо не варт.

Трохи поліпшив загальне враження Володя Сидоренко, молодий токарь. Хлопчина кілька днів тому вперше став до верстата, та вже виконує виробничі завдання. Він підперто зраді, коли поцікавився його роботою. З усмішкою називав свої «шаблі» «зв'язка» норми — 350, 450 деталей і от учора — 500.

На жаль, ніхто не привітав Володю Сидоренку з виробничим успіхом. А комітет комсомолу, «прожектористів» заводу, очевидно, забули, що таке «виховання на кра-

шних зразках». Тому й зазначив секретар партійного комітету заводу Іван Миколайович Рижов, що «Комсомольський прожектор» тут, м'яко кажучи, не досить рішучий.

ДОБРЕ веде свою діяльність рада молодих спеціалістів. Старший інженер контрольно-вимірвальних приладів і автоматики Віталій Комнатний очолює її. Детально оповідав про обмін досвідом з спеціалістами інших підприємств, про поїздку в Кременчук на завод, де випускають знамениті КРАЗи. Запозичили там і планують запровадити «вдома» принцип гарячого накачування шестерень. Молоді спеціалісти подали 59 раціоналізацій, з яких 39 впроваджених дали підприємству річного економічного ефекту 12 380 карбованців.

Позитивна віддача молоді заводу — більшість вчиться. Завдання сформулював Володимир Ерещенко — навчання повинно стати всеохоплюючим. Зараз близько 40 молодих робітників ще не мають середньої освіти. Цю прогалину хочуть заповнити, бо нинішній рівень виробництва вимагає високої всебічної підготовки.

На території заводу нам постійно зустрічалися стенди, написи, гасла. Звернули на себе увагу два, що попереджували: кожна хвилинка простою ливарного цеху варта 5, а кранового — 6 карбованців. От звідси й треба починати розмову з прогульниками чи випустили замість, які ще трапляються на підприємстві. Шоправда, осуджують їх тут суворо, позбавляють премій. Та про те факти говорять, що не пересвідчить.

Серед молодих є допризначники. Дехто не виправляється навіть з виконанням виробничої норми. Замість того, щоб заслужити ширшу подяку старших перед провадниками до армії, насамперед добровільно, працюють, іноді можна побачити байдужість до спільних здобутків колективу, мовляв, ми ж тут тимчасово. І справа саме комсомольських активістів — довести до новачків розуміння важливості завдань, які стоять перед кожним на будь-якій ділянці роботи.

Спеціалісти підкреслювали великою мірою експериментальність заводу. Сутність її полягає в тому, що підприємство не працює над серійним виробництвом хоч би, скажімо, протягом цілого року, а виконує конкретні замовлення по виготовленню різних агрегатів, які йдуть і на експорт.

Проте й при даних умовах на доброті оформлених стендах зустрічного плану — зобов'язання визначального року за починком московського заводу «Компресор» впадає у вічі:

— виготовити додатково до номенклатурного плану продукції на 62,1 тисячі карбованців;

— за рахунок винахідництва й раціоналізації досягти економічного ефекту 13 тисяч карбованців;

— виконати план року до 30 грудня.

64 підйомні машини — план січня — завод виконує своєчасно. А могли б і перевиконати.

Рейдова бригада: **М. ВИСЛОГУЗОВ** — заступник начальника штабу «КП» міста Олександрії, слюсар-інструментальник Олександрійського заводу електромеханічного заводу, **В. РАК** — старший інженер-технолог Олександрійського заводу ПТУ, **В. ТАРАНДО** — завідувач відділом комсомольських організацій Олександрійського МК ЛКСМУ, **А. НЕЧИТАЙЛО** — спецкор. «Молодого комунара».

ДЕЛЕГАТ З'ІЗДУ

НА СВІЙ ПОРІГ

ВОНА цитувала Чосера і Гарді, розповідала про Теккерей. А дівчата між собою:

— Добре їй хизуватися, коли навіть ксскні — лондонський діалект знає.

— І зовсім вона не хизується. Це ж для нас. Щоб допомогти...

Перед заходом сонця до неї прийшли інші подруги:

— Давай разом... Кажуть, хто з тобою готувався до сесії, залік складав одразу. От нам би про американський варіант англійської мови. Це ж твоя тема в гуртку.

— Добре. Підімо в лабораторію. Можна ще й послухати записи на плівці. Я минулої неділі цілий три години там просиділа.

— Три години? А ми думали, тобі й десяти хвилин вистачить.

— Перед практичними заняттями я й по шість годин не вставала від столу... А ви думаете, Вадим Наумов чи Галя Жерновенко менше?

І тоді між ними почалась суперечка про зразкового абітурієнта і середнього студента.

— От є в нас такі, хто склав вступні екзамени до інституту добре, а студент поганенький вийшов — після сесії борги з усіх кінців тягнуть. І тоді всі кажуть: «Помилковий вибір професії, не тим шляхом пішов...»

А Валя:

— От і не так. На курсі у нас немає невдач. Просто не кожен зумів примусити себе перейти незвичний поріг, інші, безумовно, здібні і вольові, пізно наблизились до того порогу. А тепер мчать напростець і гублять дороговісний зерно.

Вона розгорнула свій записник і перечитала К. Ушинського: «Голова, наповнена уривчастими, неолодами знаннями, схожа на комору, в якій все в такому розгараді, що сам господар нічого не знайде...»

— Отже, ти за якусь чітку систему?

— І самодисципліну. Тільки не сліпу. Треба пізнати кінцевий момент ситуації наперед. І викласти всі «але» на одній лінії...

— Виходить, якщо ти вирішила стати вчителькою англійської мови, то думай, перш за все, про транскрипцію... По шість годин.

ВІДПОВІДІ не було на таку репліку. Тільки згодом всі почули з уст секретаря комітету комсомолу педінституту Валентини Жусової:

— В нас знову є Ленінський стипендіат, це — студентка третього курсу факультету англійської мови Валентина Косинчук, відзначена вже третій рік. Від фізики чула, що крім турки математичної лінгвістики і лабораторної фонетики її нічого не цікавить. Ось вам новина — на факультеті створено студентський клуб. І його президентом обрано Валя Косинчук. Вона запропонувала організувати в нас гуртки за інтересами, інтерклуб.

Стала ініціатором проведення вечора-зустрічі з випускниками факультету. Чули про Героя Радянського Союзу льотчицю Галину Джанковську? Вона вчилася в нашому інституті після війни, в її Золоту Зірку всі поначали тільки на випусковому вечорі... А знаєте заохочення Валентини Косинчук?

І мені цікаво було знати про це.

Після анкетних запитань була відповідь:

«...Грім і тиша музики Бетховена, її виразні барви, сонячність і свіжість... Але ним я захоплена як людиною — стійкістю, мужністю його...»



«...Читаю Пришвіна... Простота захоплює понад усе. Зрозумілий кожен нюанс... І треба ж так уміти спостерігати...»

«...Чим близький Сухомлинський? Людяністю. Він пізнав дітей своєю любов'ю до них... Вчитись у нього бачити дитячу душу...»

«...Після англійської мови вибрала б психологію і педагогіку... Як це цікаво: рука людини ледве може дістати гілля дерев, а своїм чолом людина хоче торкнутись поверхні зірок!...»

І вже потім були думки вголос. Виступала член комітету комсомолу педінституту, делегат ХХІІ з'їзду ЛКСМУ Валентина Косинчук:

— Я відповідаю за учбово-виховну роботу. Донині ми дбали про взаєморучку, відмінники допомагали відстаючим. Але це вузький крок. А давайте створимо раду відмінників — їх в нас двісті. І огляд успішності треба проводити не лише на початку семестру. Більший контроль потрібен перед сесією — виявимо відстаючих і допоможемо.

Міркувала про дискусійний зал студентського клубу, театр мініатюр, його репертуар. Її хвилювала проблема організації відпочинку студентів:

— Хорова капела і танцювальний ансамбль — прекрасно. Але там десятки, нас же — сотні.

Далі про гуртожиток:

— Не всі вміють там як слід використати свій вільний час. І до семінарів-гуртків так-сяк... Є застрільники хорошого, і є протилежне...

А ПЕРЕДІ мною вона сидить зняковіла і тиха. Тільки часом легка посмішка торкається її уст. Це тоді, коли мова зайшла про Сема Уеллера...

— Дива на світі творяться, а ми їх не знаємо... Скільки ми ще не знаємо!...

М. ШЕВЧУК.
М. Кіровоград.

НА АТЕЇСТИЧНІ ТЕМИ

«КІМНАТА ЩАСТЯ», ХРЕСТИНИ ТА ЯКІСТЬ ЛЕКЦІЙ

ПЕРШИЙ секретар Маловісківського району комсомолу Анатолій Федай визнав відразу: «Так, до атеїстичної пропаганди останнім часом увагу райком послабив». Це дійсно так: минулого року, як і десять років тому, в районі хрестили дітей у церкві. Тільки от 1973 рік «відзначився» ростом числа хрещених — на сорок п'ять випадків більше, аніж в 1972 році. А оскільки весілля та народження — прерогативи життя молодих, то райком комсомолу несе відповідальність за антирелігійний характер цих заходів. Виникло в суті справи.

Перше. Оскільки громадськість зараз не особливо прихильно ставиться до хрещень, то влаштовувати «святі купальня» немовлятам вірною (а особливо ті, які своїх переконань не афішують) іздати у суспільні приходи, наприклад, в Новоукраїнському районі у Злинку Маловісківського району. Вони, стверджує перший секретар райком комсомолу, А.С. розвиваючи цю думку, з Малої Виски наблизити ідуть у Новомиргород, де цифра хрещень, теж

висока, отже, навряд чи перше твердження щось змінює.

Хрестять не самі батьки, а богомільні бабусі, тітоньки та інші родичі. Часом і без підмоги перших. Це друге твердження його не можна не враховувати, тим більше, що майже всі випадки хрещень знаходяться під контролем райкому (контролю, як кажуть, «постфактум», вже по записках у церковній книзі).

Атеїстичну роботу, яку веде райком разом з іншими громадськими організаціями, разом з первинними комсомольськими організаціями, не відкинеш. Райком вибрав правильний напрямок — пропаганду та поширення нових свят і обрядів.

Анатолій Федай із задоволенням відзначив, що кількість візанчів у церкві з року в рік зменшується. Це закономірно, бо молоді атеїсти району протиставляють церковним обрядам обряди нові, наші, радянські. І в районі, і в Злинці (де діють церкви), і в інших селах вони разом з працівниками культури влаштовують

ють величальні новорічні щедрики, веселі проводи зими (якраз на колишню «масляну»), красиві і ліричні свята Івана Купала.

А особливо вдало проходять комсомольські весілля, на яких вже виробились і свої ритуали і прижиттєві нові обряди. У тій же Злинці, наприклад, у «Кімнаті щастя» (красномовна назва, чи не так?) реєстрації відбуваються справді урочисто. Тут молоді приносять клятву на вірність новоствореній сім'ї, тут вони чують тепле позлодження від депутата районної Ради, голови виконкому сільради Я. С. Усенка, чи від депутата сільської Ради, секретаря парткому колгоспу «Перше травня» Т. М. Копальова, чи від будь-якого з депутатів Ради, які охоче беруть на себе цей приємний обов'язок — привітати молодят. В «кімнаті щастя» молоді колгоспники «Першого травня» отримують подарунок від колгоспу, а потім ідуть до пам'ятки односельчанам, які полягли у Великій Вітчизняній війні.

Але чому ж так багато хрещень? Тут і живуча формула «на всяк випадок», і відчай недовідченої молоді матері перед хворобливістю дитини

і ще безліч причин. Але головна з них, думается, та, що в районі лекційна атеїстична робота ведеться надто слабо. Якраз вона покликана формувати світогляд людей. Бо якщо нові свята зробились веселими і цікавими, можуть конкурувати з релігійними кількі разів на рік, то щоб взагалі відвернути людину «від бога», треба переконувати її постійно, щодня. Це та ділянка, де нові обряди (форма роботи не універсальна) не завжди ефективні. Тут би ударити з іншого флангу — якомога більше хороших лекцій.

ЛЕКТОРСЬКА група райкому комсомолу не в змозі охопити увесь район змисловою атеїстичною роботою. Тут лише п'ять лекторів-атеїстів. Всі — з Малої Виски. (Це в районі, де діють чотири церкви!). Кількість лекцій значно менша від кількості проповідей, якими кожен священник проповідає свою настанову. І, головне, ще низька якість лекцій. Ось і виходить, що коли прибуває в село лектор, клуб порожніє. Невірною тікають, бо там пудба, вірною (а до них приїхав лектор) їм ідуть туди, бо «ніх скаже краще».

Можна поспівчувати молодим лекторам. За два минулі роки в райком з обласного центру не прийшло жодної

вдалої розробки лекції на атеїстичні теми. Доводиться складати їх самим, часто без змислової літератури, часто без узагальнюючих прикладів. А якщо врахувати, що лекторів-атеїстів, це, в переважній більшості, вчителі (і на свою педагогічну роботу доби мало), то стає зрозумілим, наскільки такі розробки необхідні. Але не можна зрозуміти, чому ж в лекторській групі райкому комсомолу не проводяться рецензування лекцій або їх колективне обговорення. Адже обговорення — це, в першу чергу, допомога, поради, оцінка збоку. Не можна зрозуміти і того, чому так рідко проводяться семінари лекторів-атеїстів. За 1973 рік їх було лише чотири.

Втім, на ці питання знаходив відповідь, коли дізнаєшся, що стан та заходи атеїстичної пропаганди в районі бюро Мало-вісківського району комсомолу обговорювало ще... в 1972 році...

М. БІДЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».
Маловісківський район.

Кожному молодому трудівникові — середню освіту

В ШКОЛІ І ЦЕХУ — УДАРНО!

● ЗАВТРА — ЗЛІТ УЧНІВ ШКІЛ РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ м. КІРОВОГРАДА

ПІДРУЧНИК
ПОРЯД
З СПЕЦІВКОЮ

Штукатурні закінчили робочий день. Дівчата з веселим гомоном передаються, чепуряться.

— Дівчатка, не забули, що сьогодні заняття? — подає голос комсорг експлау Надія Кучеренко. Кілька років тому, ця репліка з уст Надії викликала б подив. Але зараз...

Дівчина прийшла на будову з незакінченою середньою освітою. Вчентися далі не збиралася. І спеціальність штукатурки вибрала розмірковуючи, приблизно так: справа, не з мудрих — кидай розчин на стіни, стелю, розтирай порпінш. Справлюсь.

А на ділі виявилося, що штукатурка зараз працюють зовсім не так. Як і всі будівельники, вони озброєні складною технікою.

Безумовно, машина полегшує працю робітника. Але він повинен уміти повністю використати її силу. А як використати її без глибокого знання устаткування, фізичних процесів, що відбуваються в машині?

Надія Кучеренко зрозуміла це. Не одразу. Не без допомоги бригадира, комсомольського активу, профгрупора. Пішла в школу. І в міру того, як оволодівала знаннями в дев'ятому, десятому, одинадцятому класах, зрозумілішою ставала робота машини, все менше траплялося простів, росла продуктивність праці. Стала одним з кращих спеціалістів у бригаді, передовиком виробництва. Колектив висунув її кандидатом у депутати міської Ради, комсомольці обрали комсоргом.

Після закінчення робочого дня в класі вечірньої школи напрацьовується близько двохсот молодих будівельників комбінату «Кіровограджбуд» і його підрозділів — будівельних управлінь. Питання про їх навчання — під суцільною увагою. Найзручніша для регулярного відвідування школи змінилась, праці узаконена наказами по будівельних управліннях. В гуртожитках обладнано класи для вань. На кошти адміністрації для них закуплені підручники, наочні посібники.

Активно працюють комісії сприяння школі. Одну з таких комісій очолює комсомольський актив будівельного управління «Центрбуд» Анастасія Бурченко. На боротьбу за стопроцентне відвідування і успішність у школі їй падає на частку усіх комсомольців.

При комітеті комсомолу комбінату створений сектор по навчанню молоді. Шовіторка його голова — Ганна Дяченко — інформує комітет про шкільні питання. Тут же вони оперативно вирішуються.

Партійна, профспівкова і комсомольська організації працюють у тісному контакті з дирекцією і багатьма пінтслами школи. Так, у грудні минулого року відбулось розширене засідання президії об'єднаного будівельного комітету профспівки комбінату «Кіровограджбуд», на якому вирішувалось, як провести огляд під девізом: «Кожному молодому виробничнику — середню освіту».

Перед новорічними святами в школі відбулись відкриті партійні збори. Питання — поліпшення відвідування і успішності учнів. Голова об'єднаного комітету профспівки комбінату Григорій Святун і секретар комітету комсомолу Михайло Шеремет разом з комуністами школи обговорили виниклі проблеми, а потім до їх розв'язання підключили профспівковий і комсомольський актив.

А невирішених питань у нас ще чимало. В будівельних управліннях комбінату чимало молодих робітників ще не мають середньої освіти. Серед них багато молоді, яка не усвідомила потреби навчатися. Деякі так і заявляють — тому й пішли працювати, що не хотіли вчитися, набридло ходити до школи.

Як показує практика, під дією активістів, громадськості такі переконання змінюються, але для цього доводиться проводити копінку індивідуальну роботу, потрібен час.

В. ВОЛКОВ,
інструктор об'єднаного комітету профспівки будівельного управління «Кіровограджбуд».

НАСАМПЕРЕД статистика! Нині кожен четвертий атестат про середню освіту отримують випускники вечірніх та заочних шкіл. Тільки в Кіровограді без відриву від виробництва навчаються понад 5 тисяч чоловік. Працюють заочно, 6 вечірніх шкіл і 7 їх філіалів на найкрупніших підприємствах.

І поряд — дані зовсім інші. Близько 5 тисяч юнаків і дівчат віком від 20 до 28 років ще не мають середньої освіти.

Життя видозмінило звичне поняття робітника. Рядовому армії труда все частіше доводиться мати справу не з простими інструментами, а з складними механізмами.

І КОНТРОЛЬ,

І ДОПОМОГА

А для цього потрібні знання, освіта. Здобути її робітникам допомагають вечірні і заочні школи.

Якщо проаналізувати роботу вечірніх і заочних шкіл Кіровограда за перші роки п'ятиріччя, то можна відзначити чимало успіхів. Тисячі молодих робітників уже отримали середню освіту. Сотні з них вступили до вищих і середніх навчальних закладів, стали хорошими спеціалістами, керівниками колективів.

У цьому, звичайно, велика заслуга педагогічних колективів закладів. Проте досвід підказує, що розв'язати всі проблеми, які стоять перед вечірньою і заочною школою, одні вони не можуть. Адже життя вечірників і заочників проходить у двох колективах — на виробництві і в школі. Тому найкраще питання освіти поставлені там, де розв'язуються вони спільно. Прикладом можуть служити відносини вечірніх шкіл № 1 і № 2 з базовими підприємствами.

ОДНАК такі умови існують не скрізь.

У важкому становищі опинилися учні вечірньої середньої школи № 8. Класні кімнати обладнано погано, не по-

лагоджено опалення. Шефи з автопідприємства 10661 майже забули про учнів школи. Із 124 чоловік, які не мають освіти, тут подали заяви до школи тільки 47, але й ті нерегулярно відвідують заняття.

Значну кількість вечірників становлять учні професійно-технічних училищ. Поєднувати загальноосвітню і професійну підготовку не дуже легко. Тому комітетам комсомолу ПТУ і керівництву вечірніх та заочної шкіл слід погубуватися про сприятливі умови для навчання учнів.

ЗА ПАРТАМИ вечірньої і заочної шкіл — робітнича молодь. Тому турбота про цей контингент юнаків і дівчат — одна з найголовніших для комітетів комсомолу підприємств. Але в умовах проведення огляду «Кожному молодому виробничнику — середню освіту» важлива роль відводиться і роботі позастатутних комсомольських організацій. Сторити такі потрібні в усіх школах робітничої молоді.

На жаль, далеко не всі комітети комсомолу дбають про молодь, що навчається. У вересні — жовтні цього навчального року міський комітет комсомолу провів рейди-перевірки відвідування занять учнями вечірніх середніх шкіл міста. Було встановлено, що близько 400 юнаків і дівчат систематично пропускають заняття без поважних причин. Найбільше прогульників на меблевій фабриці, заводі кульових ручок, тракторних гідроагрегатів, автопідприємстві 10661.

Активісти виробничих підприємств повинні серйозно зайнятися проблемами підшефних вечірніх і заочної шкіл. Слід постійно пам'ятати, що тільки спільними зусиллями громадських організацій, педагогічних колективів, при активному сприянні самих учнів можна розраховувати на успішне виконання завдань, народної освіти поставлених партією та урядом.

Л. СМІКОДУБ,

секретар Кіровоградського міського комсомолу.

ЗА ПАРТАМИ-РОБІТНИКИ

Школа наша почала працювати в 1944 році, одразу після звільнення Кіровограда від німецько-фашистських загарбників. Спершу тут здобували освіту ті, кому перешкодила вчитися війна. Всього за 30 років свого існування школа дала освіту майже 2500 робітникам і службовцям.

Василь Олександрович Сухомлинський говорив: «Мабуть, у нашому учительському житті найважче побачити плоди праці... Ми творимо найважливіше... Людину, котра може бути і слюсарем, і академіком, і державним діячем». При всій універсальності цих слів, стосуються вони швидше наших колег з інших шкіл. Адже до нас, у вечірню, приходять вже сформовані дорослі люди, які визначилися в житті. Наше завдання — допомогти їм ліквідувати деякі прогалини в знаннях, розширити кругозір, відкрити шлях до дальшого навчання. З цією метою в школі розроблено цілком навчально-виховну систему.

Робота по комплектації класів починається заздалегідь.

На заводі радіовиробів, ремонтному заводі «Укрспільгосптехніка», панчішній, взуттєвій, швейній фабриках, будівельному управлінні № 1 «Сільгоспбуду» обладнано куточки «Кожному молодому виробничнику — середню освіту». Тут же працюють пункти, в яких можна записатися до школи, отримати консультацію.

Належні умови для успішного поєднання роботи з навчанням створено і в школі. Діють кабінети фізики, математики, історії, української, російської та іноземних мов, географії. Обладнати їх допомогли шефи з заводу радіовиробів, швейної фабрики, будівельного управління № 1 «Кіровоградськльбуд».

Діяльність педагогічного колективу особливо поживалася під час Всесоюзного огляду «Кожному

молодому виробничнику — середню освіту». Дирекція, вчителі школи активно включилися в його проведення і за підсумками обласного огляду в 1972—1973 навчальному році були визнані переможцями і премійовані.

Однак датеко не всі шефи добросовісно виконують свої обов'язки. Особливо незадовільно працюють в тролейбусному управлінні. Судити самі. На підприємстві багато молоді, яка не має середньої освіти. Однак цього року заяви до школи подали лише 17 чоловік, а навчаються нині тільки 4. Начальник підприємства В. І. Пересунько і комітет комсомолу (секретар В. Чабаненко), зовсім не цікавляться відвідуванням і успішністю своїх учнів. Можливо вважають це завданням другорядним!

А. СУШЕВА,

вчителька Кіровоградської вечірньої середньої школи № 2.



Тільки-но закінчується робоча зміна, до будинку на вулиці Фрунзе прямують юрби юнаків і дівчат. Тут міститься середня вечірня школа № 1. На знімку ви бачите один момент із життя школи. Учні її класу (зліва направо): Тая КОРОЛЬ, Валя МОТОРНА, Віктор ТУЩЕНКО, Геннадій ПУТІН на консультації з фізики з викладачем Д. Г. ГЛАГОВСЬКОГО. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

На теми моралі

ЖИТТЯ ВИРОБНИЦТВО в її характері своєрідний іму-пінет — стійку несприйнятливості до різних «сюр-призів», які підготувала їй доля. І те, що не знала вона, що то за щастя — материне ласкаве слово чи батькова розсудлива порада (росла спротою), що вже довгий час тяжко вхопіє і що на запитання Наталочки і Оксанки «мама, а де наш тато?» їй доводиться повертати розмову на інше — все це вважала за належне. «Людам буває тяжче, — думала вона. — Переживу». До одного лиш була дуже чутливою і несприйнятливою — до несправедливості. Ось чому в ту ніч у її кімнаті робітничого гуртожитку до ранку горіло світло. Вперше, мабуть, вона плакала так гірко і безутішно. Думки не в'язалися. Літери стрибали і розліталися пилками у слюзах, що разом з образою лидали на підпир.

На ранок принесла в редакцію лист і доповнила його ще й успішним поясненням.

Важко було повірити в те, що до матері-одиначки, на утримання якої двоє малих дітей, яка тринадцять років незмінно працює на заводі, з них багато років чекає життя, застосували таку міру покарання — пересунули в черзі на квартиру з дев'ятого місяця на чотирнадцяте. Так і чува-лось, що в нехоті скажуть: «Трапилось непорозуміння. Розберемося і вирішимо все позитивно».

Але подія на це розвинулася, як піщаний будинок, при першій же зустрічі з головою цехового комітету В. І. Дехтярем. Вислухавши суть справи, він одразу ж пояснив:

— Так. Рішенням комітету ми «посунули» Шуру в черзі на квартиру. Треба ж, врешті, її привести до порядку.

МЕТАМОРФОЗИ
В ТАБЕЛІ

І для підтвердження категоричної відповіді почав порпатися у шухлядах столу, доставати звідти папки з протоколами.

Останнього, найсуворішого, який мав засвідчити стійку переконаність у правильності попереднього рішення цехового комітету, тобто, покарати штрафувальницю ковальсько-пресового цеху О. Бабік саме таким чином, прочитати не довелося. Бо, за словами голови, протокол був «ще не оформленим».

Протокол передостаннього засідання цехкому (№ 4 від 30 жовтня 73 р.) вже акуратно покочився у папці. В ньому читаємо: «Слухали: начальника прогулов. Кравченка про порушення трудової дисципліни тов. Бабік, яка зробила прогул 9.X, Постановили: за допущений прогул перенести її чергу для одержання життя на 5 чоловік».

ЩО Я КАЗАТИ! Покарання жорстоке. Але ж в її провини, баути на шляху до різного роду порушень, і вони в цеху — лише поодинокі. Чи думка спростується одразу ж після знайомства із списком «Стягнені робітнички. ІТР і службовці КПЦ (ковальсько-пресовий цех) за 1973 рік». Його почала формувальниця цеху (вона ж і член цехкому) Н. І. Сухомос. До цього списку занесено немало-небагато — 14 прізвищ порушників трудової дисципліни. Серед них згадуємо і О. Бабік. Але дивна річ. Проти її прізвища прогул за 9.X, який викликав таку бурхливу реакцію з боку цехового комітету, не значиться.

Поцікавилась, до кого ще з такою суворістю підійшли.

— Ні до кого, — без вагання відповів Дехтяр. — До Шури першої. Бо той, хто стоїть у черзі на квартиру, трудову дисципліну не порушує.

— А це ж як зрозуміти? — вказую йому на прізвища Курятенка (в якого значиться один прогул і поїзт в негверезому стані), Адабєрова (два прогули), Ткаченка (два прогули і два передчасні виходи з роботи), Артеменка і ряд інших робітників, які водночас числяться і в списках на одержання квартири, і в списках порушників.

— Так ми ж її за інші прогули розбірали, — намагється «виручити» Дехтяр все та ж Сухомос. — Цей список — на позбавлення «тринадцятої зарплати».

І вона розкриває інший «сталмуд». Там стоять тільки ті відомі якісь позначки, червоні палички.

— Ось, будь ласка, шість прогулів за березень, — підрахувавши, сказала.

Виявляється, тут порушення розкасовані за категоріями. Так би мовити, на кожний випадок життя. Тому для з'ясування справжнього стану речей доводиться звернутись до єдиного фіксатора різного роду порушень — картотеки «Стягнені і захоплені», що знаходиться у секретаря цеху. Але тут нічого нового не знаходимо: записи аналогічні із тими, що і в попередньому списку.

Тоді збігли ж знялися безрезультатно прогули, про які інформувала Сухомос? А якщо вони є, то чому їде не зафіксовані?

Вияснення цього питання можна було не ставити за мету, якщо не «Протокол № 9 від 20 березня 73 р.», в якому записано: «Слухали: доповідню записку змніного майстра тов. Красюка про порушення трудової дисципліни робітницею Бабік, яка допустила прогули 1, 2, 5, 6 і 9 березня. Постановили: за порушення трудової дисципліни позбавити тов. Бабік званиа «Ударника комуністичної праці».

БЕЗПІДСТАВНІСТЬ цього рішення цехкому незаперечно доводиться. Варто тільки навести слова із пояснення О. Бабік: «І березня, йдучи на другу зміну, я впала і вибила руку. Чотири дні була на лікарняному листку, якого потім віддала майстру. Але незабаром мені його повернули. Забери, кажуть, він до оплати не підлягає, бо травма твоя не виробнича, а побутова. Якщо так, я, із злості, взяла і порвала той листок. Після цього і поставили мені прогули».

— Нехай не вигадує. Ніякого лікарняного у неї не було, — заперечує Дехтяр.

— Якщо він у неї був, — доповнює його Сухомос, — то чому вона про нього не говорила, коли ми її «розбірали»?

Не знаю, чи підозрювали члени цехового комітету, що цим діалогом вони заперечили самі собі. Бо якщо у них був протокол засідання цехкому не формальний а з присутніми прочеттих пояснення того, кого

(Закінчення на 4-й стор.).

— Комуністі — крикнув один з них, діставши з кишені водія-механіка партійний квиток. А коли другий гітлерівець подав із люка кувалду, — вдарив нею по голові Кравченка.

— Капуті! — закричав фашист, зробивши те саме з лейтенантом.

— Капуті! — вбили Книся.

І в цю ж мить вибухнула їхня «тридцятьчетвірка». Німці повбивали, а Зернова, який без свідомості лежав у цей час за «Тигром», за кілька годин підібрали свої.

...Серце розривалося на шматки. Як дорога ціна перемоги! Книся, нещодавно одержавши медаль «За храбрість на полі хвалем», говорив, що служитиме в армії доти, доки буде жити на землі бодай один імперіаліст. Сергій Тайгиний будувати би

Продовження. Поч. в газеті за 7, 9, 12, 14, 16, 19, 21, 23 та 26 лютого.

повоєнні міста. А Кравченко? Земле, скільки сіянів залишилось без рук твого робітника...

Зернов кілька днів підряд скручував одну за однією товстенькі цигарки. І курив, курив... Він чув їхні голоси, биття їхніх сердець. Але друзів уже не було серед живих.

Та не існувало в світі сили, здатної зупинити наступ. У повітрі у три яруси йшли на захід червонозорі бомбардувальники, четвертим — винищувачі. Стальною лавиною рухались танки. Розгортались на бойових позиціях гармати.

ПЕРШОТРАВНЕВИЙ

Берлін 1945-го... Товаришу лейтенанті! — звернувся до Зернова рудуватий розвідник. — Зоологічний парк взяли! Залишається Тіргартен!

Бій продовжувався. Попереду — група оточених гітлерівців, які ще фанатично відстрілювались. Було зрозуміло: лігвище



Ілля Гельман

НА УНТЕР-ДЕН-ЛІНДЕН

фашизму ось-ось впаде. То ж чи потрібне зайве кровопролиття?

У розташованні наших військ — мирне населення. Вони згодні умовити тих, хто стріляє в радянських воїнів, скласти зброю. Могутні динаміки, спеціально обладнані, почали передавати звернення до гітлерівців. Підходячи до мікрофона, жінки і старики повідомляли, що через двадцять хвилин вони підуть до оточених, просили їх не стріляти, говорили, що між ними не буде жодного розсіянина.

Зернов, як і всі інші командири, одержав наказ гарантувати безпеку німців. Початок штурму визначено на дев'ятнадцяту годину. Але, щоб не допустити зайвого кровопролиття, оточених намагались умовити скласти зброю.

— Ахтунг! — востаннє почувалося у 18.00. Біля мікрофона стояв священник. Він звернувся до гітлерівців. Тут, на Унтер-ден-Лінден, біля Бранденбургських воріт, більше не чулося ніяких звуків. Вогонь припинився. З-за воріт будинку почали виходити люди в чорному. Попереду — патер. Потім і жінки. Ступали повільно: під ногами то тут, то там раялась стабілі-

затори розірваних мін. А ось і та стружка жіночка з малям на руках, яку нещодавно нагородили Лесею, і яку відмовляли йти до оточених: адже у неї дитина, а там — хто зна, що може трапитися.

Спостерігаючи з вікна напівзруйнованого будинку, Зернов хвилювався. Делегація повинна була перекопати, що, окрім неозброєного німецького населення, в строю нікого немає. І незабаром люди переконати, що, окрім неозброєного німецького населення, в строю нікого немає. І незабаром люди переконати, що, окрім неозброєного німецького населення, в строю нікого немає.

Делегація німців розгорнула транспаранти. На них був заклик припинити безглуздий опір. З транспарантами старики і жінки йшли до тих, хто ще тримав у руках зброю.

І раптом — удар. Гітлерівці вдарили по своїх, по німцях. З усіх видів зброї, що була у них, у найостанніший момент, коли їхні батьки, матері, сестри підійшли зовсім близько і їх було видно кожного зокрема.

На кілька секунд Зернов оговтався. Його глибоко вразила ця передсмертний крик. Він передбачав, що гітлерівці можуть не послухати делегації, можливо навіть примусять разом з ними стріляти у радянських воїнів до останнього патрона. Але, щоб убивати своїх!

Він вискочив з укриття, упав на землю і поповз. Туди, де в диму під пострілами кричали поранені, де, пригинаючись, з несприятальною їм прудкістю бігли назад старики, де корчилися від болю поранені жінки. Поминувши кілька мертвих тіл, він почув неподалік зойки. За кілька метрів від нього, між залитими кров'ю трупами німців, лежала жінка. Та, яку Зернов і Леся умовляли не йти з делегацією. Але вона не послухала, пішла. Разом із своїми немовлятами.

Зернов підповз до жінки...

Першотравневого дня 1945-го року радянський лейтенант Зернов врятував життя німецькій жінці на ім'я Інгеборг. А сина її, Манфреда, винесли з вогню і диму санітарка Леся.

(Закінчення в наступному номері).

МЕТАМОРФОЗИ В ТАБЕЛІ

(Закінчення).

слухають, то не було б цієї розмови. Те ж, що в їх розумінні іменується «протоколом» (із записами «слухали», «постановили») — інакше, як чистої води формальністю не назовеш.

Але як би там не було, я знову опинилась, як між двома вогнями. Кому ж вірити? Довелось звернутись до нейтральної сторони — в лікарню.

Заступник головного лікаря медико-санітарної частини О. Г. Пеленко, довідавшись про мому візиту, охоче взявся допомогти.

— Так, точно, — погортавши об'ємисту книгу реєстрації видалі лікарняних листків, мовила вона. — Бабік був виданий листок непрацездатності на чотири дні з 2 березня з приводу пошкодження руки. Можете навіть номер його записати — 076519.

Лалі Ольга Григорівна пояснила, що, хоч травма була і побутовою, а вона оплаті не підлягає, людина до категорії промислових війн не належить.

Отже, чотирьох безневільних прогули можна сказати, ліквідовані. Звідки ж взялась решта? Для з'ясування цього питання звертаюсь до таблиці за минулий рік. І ось що довелося тут побачити: в табельній книжці за безневільне членство рукою прізвища «Бабік» неохайно витерті умовні позначення «с», а на їх місці наведені літери «П» (тобто прогули). Якраз за ті дні, які фігурують у протоколі (1, 2, 5, 6, 9).

Ситуація склалась така, коли кажуть: «коментарі зайві». Але у тому-то й увесь секрет, що вони, як ніде, доречні. За давністю часу тепер важко встановити наявність прогулів, або ж їх відсутність. Шляхом логічно можна заперечити їх (за 6 і 9 березня). По-перше, тому що їх відмітки підроблені і прогули не значаться ні в списку, ні в картотечі порушень. А, по-друге, піти за тим, що чотири попередніх спростовуються документально. Але припустимо, що вони були... То чи виправдані буде покарання у такій мірі жінки, яка постійно переслідує виробничі завдання? Тим більше, якщо вона впродовж року (позбавили стримувальної зарплати), зняла зв'язки ударника комуністичної праці і пересунули в черзі за квартиру? І це в той час, коли в цеху с куди більше зацікавлені порушники трудової дисципліни! Адже майстер цеху А. Т. Кузьмін відверто сказав:

— Я особисто не згоден із рішенням цехкому. Таку міру покарання треба було б застосувати. Тільки не до Шури.

Приблизно так висловився і змінний майстер О. М. Рибовол.

В ході довгого розслідування листа Олександрі Бабік, я не раз ставила собі запитання: чи ж справді ця жінка потребує отакіх методів виховання?

— Можливо, норму не виконує, план назад тягне?

— Такого не можна сказати, — заперечує Н. І. Суховас. — Шура за три роки виконала п'ятірничку. План минулого року в неї склався 164 проценти, за січень — 182.

Так чому ж справа? Припустимо, членів цехового комітету вирішили у такий спосіб боротись із прогульниками, бо прогули — це й справді велике зло, яке потребує докорінного викорінення. Але чи ж варто було починати із жінки, яка вже виконала завдання п'ятірнички, тим більше завдяки цьому підставувати факти? Адже відомо, що покарання лише тоді досягає мети, коли воно різноманітне прояви.

До речі, з питань Дехтяра:

— Ви коли-небудь слухали на засіданні комітету про надання Шури допомоги чи якихось пісень?

— Ні, — відповіла їй. — Вона до нас ніколи із цим не зверталась.

МАЮ віритись, що й звернеться коли-небудь. Дуже вже несправедливо обійшлися цехкомівці з робітницею. Дали привід для нездорових розмір у цеху.

Задля справедливості припустимо: цехком виніс необ'єктивне рішення. Шура на нього бурхливо зреагувала. Першому не вистачило часу ще раз розібратись у ситуації, що склалась. Шурі ж зайняв горілість не дозволила прийняти, пояснити все, вибачитись, прийняти, або ж довести свою правоту.

Як би там не було, цехкому варто було б розібратись в самій людині, подивитись, чим зумовлене порушення, яке вона допустила, і чи траплялося через цим подібне, як казати, злочини всі «за» і «проти».

І коли б тут підійшли з такою міркою, то повз увагу членів комітету не пройшло б те, що Шура, крім систематичного перевиконання норм, врятувала не одне життя людям, оскільки довгий час є донором, що життєві неготи не притупили в ній потяг до знань (вона закінчила 10 класів вечірньої школи).

А тому, нам здається, що цехкому потрібно ще раз переглянути це питання і поставити чітке співвідношення між проступком (якщо він є) і покаранням.

Г. ГОНЧАРЕНКО,

спецкор. «Молодого комуніста».

Завод «Червона зірка».

СПОРТ



ДО ФІНІШУ

Завітавши в Кіровоградську СШ № 11, ви одразу переконаєтесь, що тут фізкультура і спорт в неабиякій пошані. В коридорі — стенди, плани роботи спортивних секцій, фотознімки кращих спортсменів, дошка рекордів і показники спортсменів школи на місцевих змаганнях.

Велику увагу викладач фізкультури А. Л. Півень приділяє впровадженню в життя нового комплексу ГПО. 122 учні вже стали значківцями. Першими стримали золоті значки Сергій Дадонів, Віра Петрова, Ігор Михайличенко. 280 юнаків та дівчат, підготувавшись до залуку з фізичної та військово-технічної підготовки, складають останні нормативи комплексу. Потім кращі значківці школи візьмуть участь у змаганнях з багатоборства ГПО на приз «Комсомольської правди». До Дня Перемоги в школі буде проведено спортивне свято за програмою комплексу ГПО.

А. ПЕЧЕНЮК,

наш громадський кореспондент.

НА ЗНІМКУ: краща тенісистка школи Ганна ГОРОБЕЦЬ. Новий комплекс ГПО допоможе їй підвищити загальний фізичний гарт і здобути призове місце на республіканських змаганнях.

Фото автора.

ШАШКИ

ПОПЕРЕДУ — КОВАЛІ

Десять команд колективів фізкультури цехів і відділів брали участь в командній першості з шашок (перша група), результати якої входять до залуку ювілейної спартакіади Кіровоградського заводу «Червона зірка». Вперто точилася бо-

ротьба на шашкових дошках між представниками ковальсько-пресового, ливарного, ковкого та третього механоскладального цехів.

Ковалі та ливарники набрали однакову кількість очок — по 31. Але в зустрічі між собою верх взяли ковалі. Вони і стали чемпіонами спартакіади.

В ТВЕРДОСТУП.



П'ЯТНИЦЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Ранкова гімнастика. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Літні, наша пісня». (М). 10.15 — Для школярів. Телеспектакль. «Шестеро вийшли в дорогу». Частина III. (М). 11.35 — «Шкільний екран». Російська література для учнів 10 класу. О. М. Толстой. «Ходіння по муках». (К). 15.15 — «Російська мова». (М). 16.30 — Для дітей. «Оповідання старого лісу». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 17.00 — Наш огляд — розсерп на службу виробництва. (Ворошилоград). 17.25 — Для школярів. «Увага, свисток!».

(Одеса). 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Бобрена Чука». (М). 18.30 — «Світ соціалізму». (М). 19.00 — Кольорове телебачення. Чемпіонат світу з біатлону. (М). 19.25 — «Екран запрошує». (Кіровоград). 19.55 — Художній фільм «Чорні ангели». 2 серія. (Болгарія). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Вартоні Вітнізани». (К). 23.00 — «По сторінках «Голубого воїника». (М). 23.50 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 — Теленіс. (К). 11.15 — Телесфільм. «Порт призначення». Сургут. (К). 16.30 — «Масквіч». Телеклуб. (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — Фільм-кокет. «Татарські мелодії». (К). 19.00 — Програма «Вісті». (К). 19.45 — Концерт комсомольської пісні. (Львів). 20.15 — «Телескопа механізатора». «Порали кукурдузоводам». (Дніпропетровськ). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. Вечір гумору. (М). 23.00 — Тележурнал «Старт». (К). 23.45 — Вечірні новини. (К).

2 СУБОТА

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Кольорове телебачення. Гімнастика для всіх. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Приходи, казко». (М). 10.00 — Кольорове телебачення. «Співає народна артистка СРСР Євгенія Мірошніченко». (М). 10.45 — «Для нас, батьки». (М). 11.30 — Телеурналь «Скарби народу». (К). 12.00 — «За накресленнями ХХІV з'їзду КПРС. Товариш народ». (Дніпропетровськ). 12.35 — «Календар малечі». (Донецьк). 13.05 — Художній телефільм. «Глеба». (К). 13.45 — «Пошта програми «Здоров'я». (М). 14.15 — Концерт популярної класичної музики. (М). 14.45 — Кольорове телебачення. «Більше хороших товаришів». (М). 15.15 — «Очепида». (М). 16.15 — Кольорове телебачення. Інтербачення. Міжнародні змагання з легкої атлетики СРСР — США. (М). 17.15 — Політичний оглядач Ю. А. Жуков відповідає на запитання телеглядачів. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — Кольорове телебачення. Програма мультфільмів. (М). 18.40 — «Вогні цирку». (М). 19.15 — «Співає Анна Герман». Концерт. (Польща). 19.45 — Кольорове телебачення. Художній телефільм. «Квочат рахують пісень». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Концерт. (М). 22.55 — Спортивна програма. (М). 23.45 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.15 — «Дні нашого життя». (Харків). 11.00 — Фільм-концерт. «Щасливі острови». (К). 11.30 — «Три зустрічі». (М). 13.00 — «Музика спогодні». (М). 13.45 — «Трибуна письменника». (Ворошилоград). 14.15 — Для юнацтва. «Музична енциклопедія». (К). 15.15 — А. Пінчук. «Лейтенанти». Вистава. (Львів). 17.30 — «Телескопа переломного досвіду». (К). 18.00 — Художній фільм. «Дві усмішки». (К). 19.10 — Програма «Вісті». (К). 19.40 — Концерт. (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.45 — «Актори і ролі». (К). 22.45 — Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня Ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.